

Dosarul nr. 3ra-437/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central (jud. V. Puica)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Vascan, E. Palanciuc, V. Clima)

DECIZIE

25 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu răspundere limitată „RBT-Capital” împotriva Preturii sectorului Botanica, municipiul Chișinău și Societății cu răspundere limitată „Melior Largo” cu privire la anularea schemei de amplasare a tarabei, evacuarea tarabei și construcției din metal și interzicerea eliberării schemelor de amplasare a tarabelor și a altor unități de comerț ambulant,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău și a fost menținută hotărârea din 24 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 13 februarie 2017 SRL „RBT-Capital” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sect. Botanica, municipiul Chișinău și SRL „Melior Largo” cu privire la anularea schemei de amplasare a tarabei și evacuarea tarabei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, este proprietara bunului imobil din str. N. Zelinski, 7, mun. Chișinău.

A menționat că, în baza contractului de sublocațiune, la primul etaj al clădirii este amplasat magazinul alimentar Nr.1, ce aparține SRL „47-th Paralell” și care activează în baza autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 25790 din 22 decembrie 2011, valabilă până la 22 decembrie 2019.

A susținut că, la o distanță de 29,4 m de la bunul imobil enunțat, la intersecția străzilor N. Zelinski și Sarmisegetusa, este amplasată o tarabă, unde se comercializează cu amănuntul fructe și legume.

A afirmat că, conform răspunsului Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău nr. 03/9/06 din 18 ianuarie 2017, taraba a fost amplasată la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmisegetusa în baza schemei de amplasare, eliberată SRL „Melior Largo” la data de 29 decembrie 2016.

A considerat că, Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău a eliberat schema de amplasare a tarabei cu încălcarea normelor legale, deoarece conform pct. 6.9 din Regulamentul cu privire la eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților comerciale și de prestare a serviciilor sociale pe teritoriul municipiului Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 13/4 din 27 decembrie 2007, este interzisă eliberarea autorizațiilor de funcționare a tarabelor și altor unități de comerț ambulant în teritoriul adiacent întreprinderilor de comerț și alimentație publică staționare (în raza de 50 m), locul amplasării fiind indicat în schema eliberată de către pretura de sector, pentru fiecare caz în parte.

A solicitat anularea schemei de amplasare a tarabei din 29 decembrie 2016, eliberată de către Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău beneficiarului SRL „Melior Largo” și evacuarea tarabei amplasată la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmisegetusa în baza schemei de amplasare a tarabei nr. 3 din 29 decembrie 2016.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor, indicând suplimentar că, conform schemei de amplasare a tarabei nr.31 din 29 decembrie 2016, suprafața tarabei în litigiu este de 6 m², însă conform pct.13 din Regulile de funcționare a rețelei de comerț ambulant și a Regulilor de comerț în piețele din Republica Moldova, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 517 din 18 septembrie 1996, taraba reprezintă o masă pliantă de 2 m².

Astfel, a susținut că, schema de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016, eliberată de către Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău, prin care s-a permis amplasarea tarabei cu suprafața de 6 m² este ilegală, iar construcția din metal, unde se comercializează cu amănuntul fructe și legume, situată la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmisegetusa, nu cade sub noțiunea de tarabă stabilită de legiuitor, dar este o construcție neautorizată, instalată ilegal pe terenul, care aparține autorității administrației publice locale.

A mai invocat că, Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău, la întocmirea schemei de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016, a încălcat și pct. 64 din Hotărârea Guvernului RM nr. 931 din 08 decembrie 2011 cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul, care reglementează că, comercializarea legumelor, fructelor și pomușoarelor se va efectua în unități de comerț specializate, secții ale magazinelor special destinate acestor scopuri.

A solicitat anularea schemei de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016, eliberată de către Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău beneficiarului SRL „Melior Largo”, evacuarea tarabei amplasată la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmizegetusa în baza schemei de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016, evacuarea construcției din metal amplasată la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmizegetusa și interzicerea Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău de a elibera scheme de amplasare a tarabelor și a altor unități de comerț ambulant în raza de 50 m de la bunul imobil situat pe str. Zelinski,7, mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 24 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central acțiunea depusă de către SRL „RBT-Capital” a fost admisă, a fost anulată schema de amplasare a tarabei nr. 31 eliberată SRL „Melior Largo” de către Pretura sect.Botanica, mun. Chișinău la data de 29 decembrie 2016, au fost evacuate taraba amplasată în baza schemei nr. 31 din 29 decembrie 2016 și construcția din metal,

care se află la intersecția străzilor N. Zelinski și Sarmisegetusa, mun. Chișinău și a fost interzis Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău să elibereze autorizații (scheme) de amplasare a tarabelor și a altor unități de comerț în teritoriul adiacent întreprinderilor de comerț și alimentație publică staționare, în raza de 50 m, situate în mun. Chișinău, str. N. Zelinski,7.

Prin decizia din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 22 februarie 2018 Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârile judecătorești sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece au fost emise cu încălcarea normelor de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A menționat că, SRL „RBT-Capital” în cererea de chemare în judecată a solicitat anularea schemei de amplasare a tarabei nr. 3 din 29 decembrie 2016, însă, de fapt, aceasta are nr. 31. Mai mult, în privința acestei cerințe, precum și ale celor indicate în cererea de concretizare a acțiunii nu a fost respectată procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară. Or, prin cererea prealabilă din 10 ianuarie 2017, intimata a solicitat doar evacuarea construcției neautorizate din metal amplasată la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmizegetusa, mun. Chișinău.

A susținut că, instanțele de judecată au interzis Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău să elibereze autorizație (scheme) de amplasare a tarabelor și altor unități de comerț în teritoriul adiacent întreprinderilor de comerț și alimentație publică staționate, în raza de 50 m, situate în mun. Chișinău, str. Zelinski, însă instanța nu poate interzice chestiuni ce țin de competența organului local.

A afirmat că, instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că, întru executarea prevederilor Legii nr. 153 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a fost emisă dispoziția viceprimarului mun. Chișinău nr. 947-d din 18 august 2016 „Cu privire la aprobarea schemelor - model de amplasare a gheretelor și unităților de comerț ambulant în sectoarele municipiului Chișinău”, prin care s-a pus în sarcina Preturilor de sector eliberarea schemelor de amplasare a unităților de comerț în municipiul Chișinău și evidența în Registre speciale a acestora. Preturile de sector eliberează scheme de amplasare atât pentru tarabe, cât și pentru gherete.

Astfel, a considerat că, Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău a eliberat schema de amplasare temporară a tarabei cu comercializarea produselor alimentare, fructe, legume, citrice, pe str. N. Zelinski,7 beneficiarului SRL „Melior Largo”, cu respectarea legii și a competenței.

A relevat că, la soluționarea cauzei, instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că, prevederile Legii nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul

interior, modificată prin Legea nr. 153 din 01 iulie 2016, nu restricționează amplasarea, reamplasarea unităților de comerț provizoriu.

A invocat că, prima instanță a examinat cauza în lipsa SRL „Melior Largo”, fără a o cita legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, încălcându-i, astfel, dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin referința depusă la data de 11 aprilie 2018 SRL „RBT-Capital” a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 25 aprilie 2018 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea parțială a acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, SRL „RBT-Capital” este proprietara bunului imobil cu nr. cadastral 0100110.146 și 0100110.146.01 din str.N. Zelinski,7, mun. Chișinău.

De asemenea, s-a constatat că, în baza contractului de sublocațiune nr. 18/10 din 18 octombrie 2010, la primul etaj al clădirii este amplasat magazinul alimentar Nr.1, ce aparține SRL „47-th Paralell”, care activează în baza autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 25790 din 22 decembrie 2011, valabilă până la 22 decembrie 2019.

La data de 29 decembrie 2016 Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău a eliberat SRL „Melior Largo” schema de amplasare a tarabei pe str. Zelinski,7, mun. Chișinău, cu dimensiunile 2,5x2,5 și suprafața de 6 m.p., pentru comercializarea produselor alimentare, fructelor, legumelor, citricelor.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, care pe parcursul examinării cauzei a fost concretizată, SRL „RBT-Capital” a solicitat anularea schemei de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016, eliberată de către Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău beneficiarului SRL „Melior Largo”, evacuarea tarabei amplasată la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmizegetusa în baza schemei de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016, evacuarea construcției din metal amplasată la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmizegetusa și interzicerea Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău de a elibera scheme de amplasare a tarabelor și a altor unități de comerț ambulant în raza de 50 m de la bunul imobil situat pe str. Zelinski,7, mun. Chișinău.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, anulând schema de amplasare a tarabei nr. 31 eliberată SRL „Melior Largo” de către Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău la data de 29 decembrie 2016, evacuând taraba amplasată în baza schemei nr. 31 din 29 decembrie 2016 și construcția din metal, care se află la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmisegetusa, mun. Chișinău și interzicând Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău să elibereze autorizații (scheme) de amplasare a tarabelor și a altor unități de comerț în teritoriul adiacent întreprinderilor de comerț și alimentație publică staționare, în raza de 50 m, situate în mun. Chișinău, str. N. Zelinski,7.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

Conform art. 3 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi, subdiviziunile autorităților publice, funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b), precum și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Conform art. 2 din Legea enunțată, termenul „act administrativ” are semnificația de manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării sau executării în concret a legii.

Raportând prevederile legale enunțate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, schema de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016, eliberată de către Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău beneficiarului SRL „Melior Largo”, nu constituie un act administrativ în sensul Legii contenciosului administrativ și, prin urmare, nu poate constitui obiect al acțiunii în contenciosul administrativ.

Or, schema de amplasare a tarabei este un act premergător actului administrativ și, anume, este unul din actele necesare de a fi prezentate autorităților competente pentru eliberarea autorizației de funcționare a unității comerciale, act administrativ care produce efecte juridice.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge pretenția cu privire la anularea schemei de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016, eliberată de către Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău beneficiarului SRL „Melior Largo”.

Conform pct. 1.4 din Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților comerciale și de prestare a serviciilor sociale pe teritoriu

municipiului Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 13/4 din 27 decembrie 2007, actul administrativ individual, ce atestă dreptul titularului de a amplasa unitatea comercială și/sau de prestări servicii în locul (terenul, localul, incinta) stabilit și de a desfășura activități comerciale și/sau de prestări servicii pentru o perioadă stabilită, cu respectarea obligatorie a condițiilor de autorizare prevăzute de prezentul regulament, este autorizația de funcționare a unităților comerciale și/sau de prestări servicii.

La materialele dosarului, însă, nu a fost anexată autorizația de funcționare a tarabei amplasată la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmizegetusa în baza schemei de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016, eliberată SRL „Melior Largo”.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a evacua taraba amplasată în baza schemei de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016 și construcția din metal, care se află la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmizegetusa, mun. Chișinău.

Mai mult ca atât, prin răspunsul nr. 03-7/422/17 din 21 decembrie 2017 Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău a informat SRL „RBT-Capital” despre faptul că, conform dispoziției pretorului sect. Botanica, mun. Chișinău nr. 124 din 22 decembrie 2017, taraba SRL „Melior Largo” a fost evacuată (f. d. 128).

La caz, se mai reține că, conform pct. 11 lit. k) din Regulamentul de organizare și funcționare a Preturilor de sector, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 22/65 din 05 mai 2005, pretorul exercită următoarele atribuții principale: coordonează amplasarea unităților de comerț, alimentație publică și prestări servicii; autorizează conform legii amplasarea și activitatea tarabelor, cărucioarelor și punctelor mobile.

Conform pct. 6.9 din Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților comerciale și de prestare a serviciilor sociale pe teritoriul municipiului Chișinău, este interzisă eliberarea autorizațiilor de funcționare a tarabelor și altor unități de comerț ambulant în teritoriul adiacent întreprinderilor de comerț și alimentație publică staționare (în rază de 50 m), locul amplasării fiind indicat în schema eliberată de către pretura de sector, pentru fiecare caz aparte.

Ținând cont de prevederile legale enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, interzicerea Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău de a elibera scheme de amplasare a tarabelor și a altor unități de comerț ambulant constituie o imixtiune din partea instanței de judecată în activitatea autorității publice locale și prin urmare, consideră necesar de a respinge pretenția intimetei cu privire la interzicerea eliberării schemelor de amplasare a tarabelor și a altor unități de comerț ambulant.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către SRL „RBT-Capital” împotriva Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău și SRL „Melior Largo” cu privire la anularea schemei de amplasare a tarabei, evacuarea tarabei și construcției

din metal și interzicerea eliberării schemelor de amplasare a tarabelor și a altor unități de comerț ambulant de admis parțial, cu evacuarea tarabei amplasată în baza schemei de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016 și a construcției din metal, care se află la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmizegetusa, mun.Chișinău, iar în rest acțiunea de respins.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău.

Se casează integral decizia din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu răspundere limitată „RBT-Capital” împotriva Preturii sectorului Botanica, municipiul Chișinău și Societății cu răspundere limitată „Melior Largo” cu privire la anularea schemei de amplasare a tarabei, evacuarea tarabei și construcției din metal și interzicerea eliberării schemelor de amplasare a tarabelor și a altor unități de comerț ambulant și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se admite parțial acțiunea depusă de către Societatea cu răspundere limitată „RBT-Capital” împotriva Preturii sectorului Botanica, municipiul Chișinău și Societății cu răspundere limitată „Melior Largo” cu privire la anularea schemei de amplasare a tarabei, evacuarea tarabei și construcției din metal și interzicerea eliberării schemelor de amplasare a tarabelor și a altor unități de comerț ambulant.

Se evacuează taraba amplasată în baza schemei de amplasare a tarabei nr. 31 din 29 decembrie 2016 și construcția din metal, care se află la intersecția străzilor Nicolae Zelinski și Sarmizegetusa, municipiul Chișinău.

În rest acțiunea se respinge.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic